

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Subsidieregeling

Samenwerking in veenweide en overgangsgebieden N2000

Marieke de Groot,
m.degroot@minInv.nl
06-50169888

Regeling geheel

> Drie afzonderlijke categorieën:

1. Opstellen
gebiedsplan en
oprichten
samenwerkings
verband

2. Grondwater-
stand
verhoging in
veenweide-
gebieden

3.
Extensiveren in
overgangs-
gebieden
N2000

Veenweidegebied

- Veenweidegebied (in deze regeling):
  - veengrond volgens de grondsoortenkaart van de Meststoffenwet
  - in de provincies Fryslan, Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht
  - gemeenten in midden Groningen en Noord-West Overijssel

Overgangsgebieden N2000

- Overgangsgebieden N2000 (in deze regeling): grond in een stikstofgevoelig Natura 2000 gebied of in een zone eromheen tot maximaal 2,5 km.

Regeling geheel

- Aanvraag door een (beoogd) samenwerkingsverband voor één van de drie categorieën
- Categorie 2 en 3 zijn op uitrol gericht en bevatten vergoeding voor samenwerkingskosten en voor maatregelen per perceel en per bedrijf
- Categorie 1 is op het opstellen van een gebiedsplan gericht en bevat geen vergoeding voor maatregelen per perceel en per bedrijf
- Een samenwerkingsverband bevat minimaal 1 agrariër en een andere deelnemer.

Regeling geheel

- › Bij categorie 2 en 3: Vergoeding voor samenwerkingskosten (begeleiding en rapportage tijdens uitvoering),
- › Bij alle categorieën beslaat het samenwerkingsverband minimaal 200 hectare

- Volgorde in de presentatie:
  - 2: grondwaterstandverhoging in de veenweidegebieden
  - 1: opstellen gebiedsplan en oprichten samenwerkingsverband

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Categorie 2:

grondwaterstandverhoging in veenweidegebieden

Grondwaterstand verhoging in veenweidegebieden

- > Focus en rangschikking in deze categorie op grondwaterstand verhoging

1. Geringe drooglegging
2. Waterinfiltratiesystemen
3. Grondwaterpeilbuizen

4. Optie extensivering melkveebedrijf

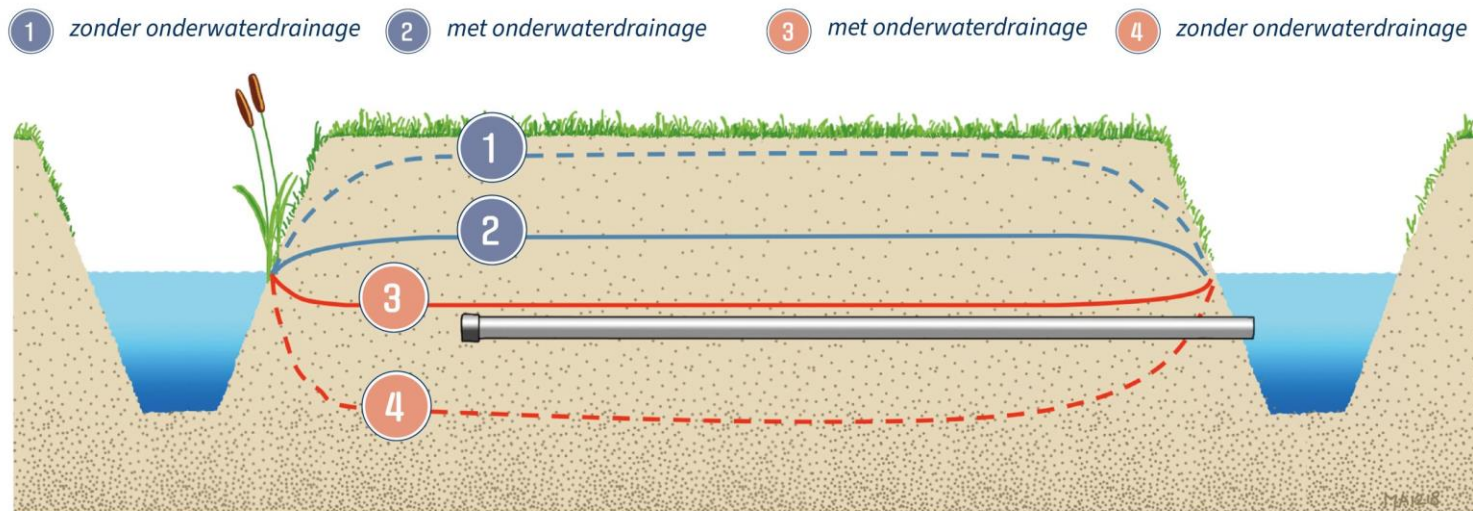
Geringe drooglegging

- › Jaarlijkse vergoeding voor gewasderving bij geringe drooglegging op grasland in veenweide (max. 40, 30 of 20 cm drooglegging per perceel).
- › Aantonen via peilbesluit, watervergunning e.d.
- › WUR heeft het maximale tarief berekend volgens gedeerde inkomsten, extra kosten en 20% transactiekosten (eigen arbeid).
- › Max. 40 cm = 545 euro/ha,
- › Max. 30 cm = 790 euro/ha,
- › Max. 20 cm = 1.355 euro/ha

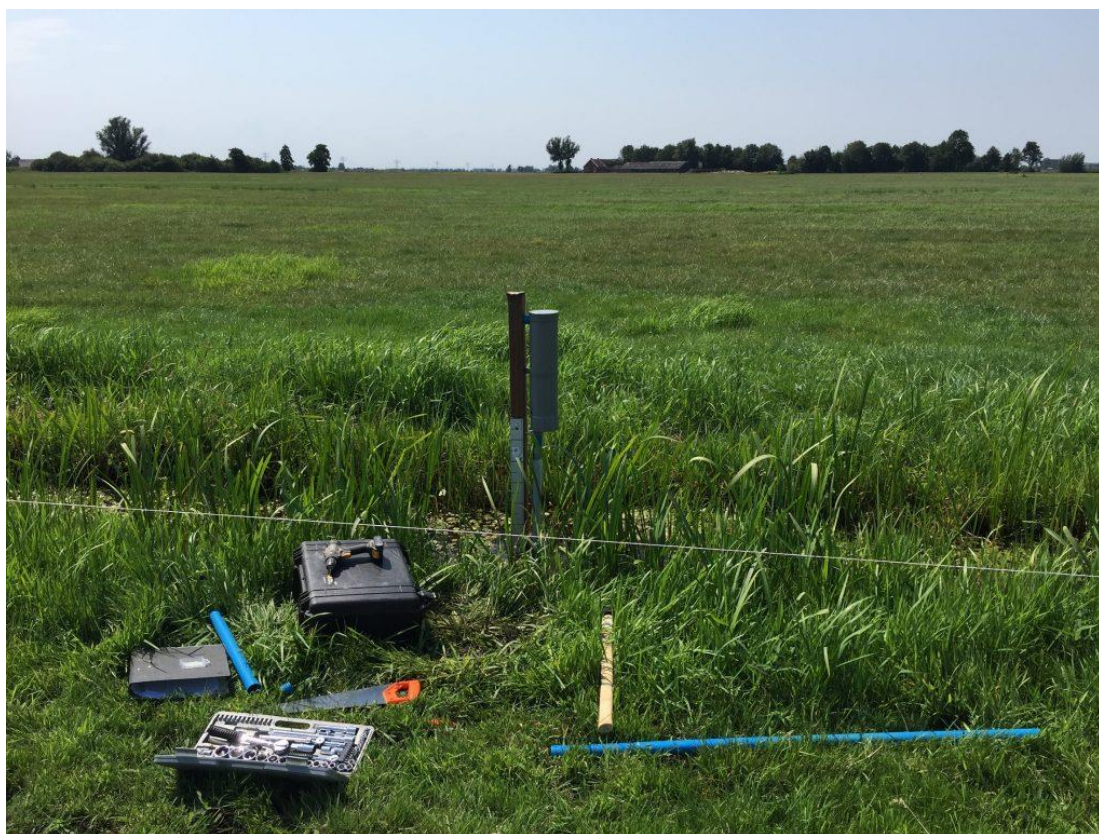
Waterinfiltratiesystemen

- 100% vergoeding voor waterinfiltratiesystemen (onderwaterdrainage of drukdrainage)
- Buizen liggen 4 m van elkaar en minimaal 20 cm onder slotwaterpeil
- Meerdere offerten

Digitale grondwaterpeilbuizen

- > 100% vergoeding voor digitale grondwaterpeilbuizen
- > Gedurende 5 jaar na afloop van het project moeten de digitale meetgegevens geleverd worden aan NOBV.
- > Hiermee ontvangt het NOBV meer meetdata op verschillende typen veengrond bij verschillende maatregelen
- > Ook voor eigen bewustwording
- > Hiermee hoeft verder niets aangetoond te worden

Optie extensivering melkveehouderijbedrijf

- › Jaarlijkse vergoeding mogelijk voor productie- en bemestingsvolume van :
  - Max. 150 kg stikstofdierexcretie per hectare per bedrijf
= 1.680 euro/ha
  - Max. 100 kg stikstofdierexcretie per hectare per bedrijf
= 2.430 euro/ha
  - geen stikstofhoudende kunstmest toegestaan om kringlopen te sluiten

Combinatie optie extensivering en geringe drooglegging

- › Bij combinatie van extensivering met geringere drooglegging wordt de vergoeding voor geringere drooglegging lager, want de gewasgroei bij extensivering vermindert met 19% resp. 27%:
- › Geen ext: 40 cm = 545 euro/ha, 30 cm = 790 euro/ha, 20 cm = 1.355 euro/ha
- › 150 kg N: 40 cm = 450 euro/ha, 30 cm = 645 euro/ha, 20 cm = 1.105 euro/ha
- › 100 kg N: 40 cm = 410 euro/ha, 30 cm = 585 euro/ha, 20 cm = 995 euro/ha

- › Inclusief de extensiveringsvergoeding wordt de vergoeding voor een perceel met max. 40 cm drooglegging:
  - › 150 kg N: 40 cm = $450 + 1.680 = 2.130$ euro/ha
  - › 100 kg N: 40 cm = $410 + 2.430 = 2.840$ euro/ha

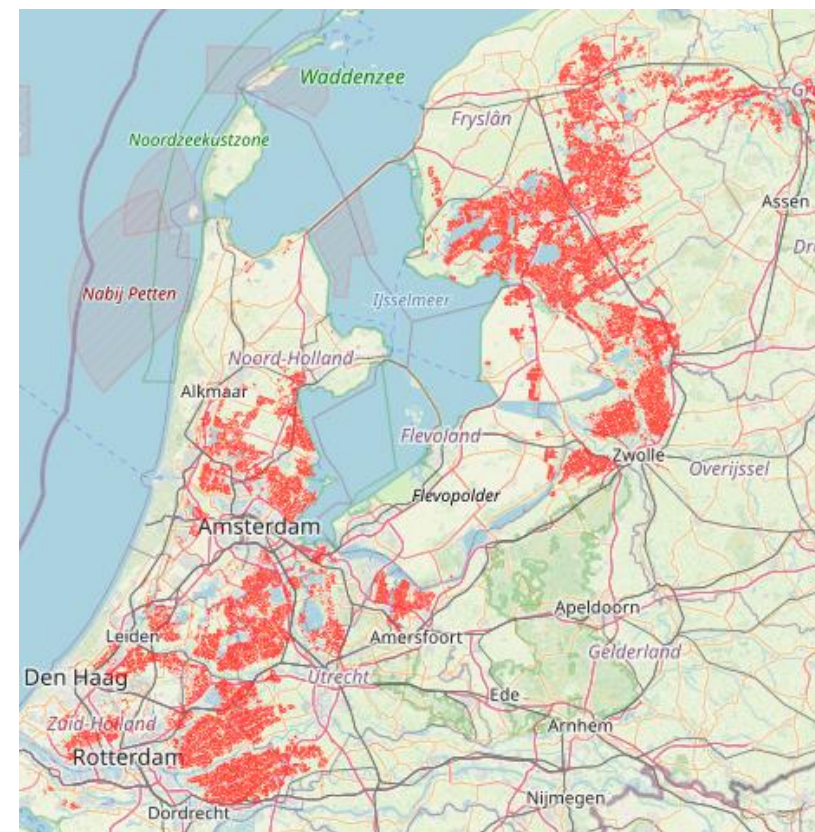
Instapeisen optie extensivering

- > Minimaal 50% van het landbouwareaal van het melkveehouderijbedrijf ligt in veenweidegebied of in overgangsgebied N2000
- > Melkveehouderijbedrijf (in deze regeling):
  - Minimaal 80% grasland voor de melkveehouderij
  - Minimaal 70% van de dierexcretie door melk- en kalfkoeien
  - Gemiddelde dierexcretie per bedrijf is minimaal 50 kg N/ha/bedrijf
- > Grasland is blijvend grasland, tijdelijke grasland en natuurlijk grasland met landbouwactiviteiten
- > De stikstofdierexcretie zelf berekenen met de tabellen 4, 4a, 5 en 6 op de website van RVO (<https://www.rvo.nl/onderwerpen/mest/tabellen>).

Instapeisen aanvraag in veenweidegebieden

- › Minimaal 5% reductie van de CO₂-emissie uit veengrond als de referentie lager is dan 10 ton CO₂ per hectare
- › Anders minimaal 10% reductie
- › Maximaal 10,0 ton CO₂ per hectare gemiddeld voor het samenwerkingsverband.
- › Berekening van de referentie situatie en nieuwe situatie van de percelen veengrond oefenen in dashboard SOMERS 2.0 rekenregels (<https://www.nobveenweiden.nl/bevindingen-dashboard/>)

www.nobveenweiden.nl/bevindingen-dashboard/

Berekening aantal percelen

Enkel Meer

Perceelnummer Bodemtype

Perceeloppervlakte (ha) Kwel (mm/dag)

Perceelbreedte (m)	Basisgegevens	Huidige situatie	Toekomstige situatie
30-50	30-50	30-50	30-50

Maatregel	Basisgegevens	Huidige situatie	Toekomstige situatie
Geen	Geen	Geen	Actief waterinfiltratiesysteem

Zomerdrooglegging (m-mv)	Basisgegevens	Huidige situatie	Toekomstige situatie
0.5	0.5	0.5	0.5

Winterpeil	Basisgegevens	Huidige situatie	Toekomstige situatie
gelijk aan zomerpeil	gelijk aan zomerpeil	10 cm lager dan zomerpeil	10 cm lager dan zomerpeil

CO2-uitstoot (ton CO2 per jaar per hectare)

Mediaan	Basisgegevens	Huidige situatie	Toekomstige situatie
12,1	12,1	12,5	9,7

Minimum	Basisgegevens	Huidige situatie	Toekomstige situatie
11,5	11,5	11,8	8,6

Maximum	Basisgegevens	Huidige situatie	Toekomstige situatie
12,5	12,5	12,8	10,6

Mediaan zonder correctie voor het percentage veen	Basisgegevens	Huidige situatie	Toekomstige situatie
12,1	12,1	12,5	9,7

Totale uitstoot (ton CO2 per jaar)	Basisgegevens	Huidige situatie	Toekomstige situatie
10,9	10,9	11,2	8,7

Besparing CO2-uitstoot	Basisgegevens	Huidige situatie	Toekomstige situatie
2.5 ton CO2	2.5 ton CO2	22.4 %	22.4 %

Rangschikking aanvragen in veenweidegebied

- Tabel rangschikking effectiviteit (telt 4x)

Resterende CO2-emissie/ha	Beheermaatregel extensivering	punten
Tussen 10 en 9 ton/ha	niet	3,0
Tussen 10 en 9 ton/ha	wel	3,3
Tussen 9 en 8 ton/ha	niet	3,8
Tussen 9 en 8 ton/ha	wel	4,1
Lager dan 8 ton/ha	niet	4,7
Lager dan 8 ton/ha	wel	5,0

- Efficiëntie hangt af van kosten per punt bij effectiviteit
- Haalbaarheid hangt af van de resultaten van de afstemming met het waterschap over de realisatie van de grondwaterstand verhogende maatregelen.
- Urgentie hangt af van hoogte referentie emissie.

Vervolg uitrol in veenweidegebieden

- › Jaarlijkse vergoeding geringe drooglegging (per perceel) en optie extensivering tot en met 2028
- › Ook de niet-veenpercelen (bijv. klei op veen) komen in aanmerking voor de vergoeding bij geringe drooglegging (max. 10%)
- › 20% voorschot bij verleningsbeschikking
- › ***Budget van deze openstelling is 37.500.000 euro***
- › Inschatting ca. 5.500 ha bij 1^e openstelling (25 aanvragen)
- › 1^e openstelling van 1 t/m 31 mei 2024
- › Volgende openstellingen 1^e kwartaal 2025, 2026 en evt. 2027
- › Dan ook extra categorie over aanpassingen in het watersysteem
- › 50 mln euro uit klimaatmiddelen hiervoor

Vorbereiden op eerste beheerjaar

- › De verleningsbeschikking komt begin november 2024 (22 weken)
- › Vorbereiden als melkveehouderijbedrijf bij optie extensivering, want gemiddeld aantal dieren in het hele jaar 2025 tellen mee.
- › De geringe drooglegging moet van 1 april t/m 1 oktober aanwezig zijn. Dus iets langere voorbereiding mogelijk na beschikking.
- › Wees er van bewust dat het waterschap een openbaar besluit moet nemen en dat kan langer duren, dus ga vroeg in het proces (voor indiening aanvraag) in overleg met het waterschap.

Tijdelijke regeling

- Het is een tijdelijke regeling want alle kosten moeten in 2029 in Brussel gedeclareerd zijn
- Gesprek met waterschap, provincie en gebiedsaanpak nodig om over het vervolg afspraken te maken.
- Diverse mogelijkheden (nog in ontwikkeling):
  - ANLb-pakket geringere drooglegging en/of extensivering(vrijwillig)
  - Vergoeding waardedaling landbouwgrond met behoud landbouwfunctie met afgesproken beperkingen (vrijwillig)
  - Probleemgebiedenvergoeding (verplichting)
  - Planschadevergoeding of nadeelcompensatie (verplichting)
  - Markt pakt het op: bijv. biologisch of biodynamisch worden (vrijwillig)
  - Methaanreductie (minder dieren/ha) leidt tot CO2-certificaat (vrijwillig)

Vervolg communicatie

- › Toelichting door LNV aan groepen (boeren, adviseurs, overheden)
- › Vanaf 1 november 2023 publicatie regeling
- › Vanaf 8 januari 2024 dashboard SOMERS 2.0 rekenregels staat op www.nobveenweiden.nl/bevindingen-dashboard
- › Vanaf 1 februari website bij RVO met format projectplan
- › Digitale aanvraagkaart (Geo-viewer) in mrt/apr gereed om te oefenen, anders kan dashboard SOMERS 2.0 rekenregels gebruikt worden
- › In maart Webinars van RVO

Categorie 1: opstellen van een gebiedsplan en oprichten van een samenwerkingsverband

Oprichten samenwerkingsverband en opstellen gebiedsplan

- › Gericht op veenweidegebieden en overgangsgebieden N2000
- › Ligging (beoogd) samenwerkingsverband minimaal 50% in overgangsgebied N2000 of veenweidegebied, minimaal 200 ha
- › Resultaat kan een gebiedsplan zijn en het samenwerkingsverband is gevormd
- › Samenwerkingsverband is ten minste 1 actieve agrariër samen met een andere agrariër, grondeigenaar, landbouworganisatie, collectief, natuur- en landschapsorganisatie of een ander natuurlijk- of rechtspersoon

Oprichten samenwerkingsverband en opstellen gebiedsplan vervolg

- › Advies rangschikking door ambtelijke adviescommissie
- › Weging effectiviteit 4x,
- › Weging haalbaarheid, efficiëntie en urgentie elk 1x
- › Maximaal 40.000 euro subsidie, 50% voorschot
- › Meerdere offerten
- › Maximaal 2 jaar uitvoeringstermijn na beschikking
- › Budget bij deze openstelling is 1.200.000 euro (ca. 30 aanvragen)